

TARİH: 10.6.1987 Çarşamba

"TKP'NİN SESİ RADYOSU"NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler:

Yazan: Y./İd.

Spikerler:

Y.

1. B.Boran,Türkiye'de parlamenter demokrasi görünümü ardında amaçlanan otoriter yönetimin sürdürüldüğünü, demokrasiye gerçekten dönüş süreci olmadığını söyledi
2. Dil Derneği'nin faaliyetleri yasaklandı
3. A.Nesin'in avukatı, dava dilekçesinde Evren'e hakaret ettiği iddiasıyla yargılanıyor
4. A-Be-Ce dergisi yazışmaları müdürü M Ürel hakkında dava açıldı
5. Kurulması yasak kapsamına giren dernekler (kısa yorum)
6. Kore DHC'nde, Bağlantısız Ülkeler Arasında İşbirliği konulu konferans düzenlendi
7. 7 büyük kapitalist ülke liderleri, doğu-batı ilişkilerinin geliştirilmesinden yana olduklarını açıkladılar
8. SBKP MK, ekonominin yönetiminin köklü olarak yeniden düzenlenmesi üzerine Moskova'da iki günlük bir Konferans düzenledi
9. SB Dışişleri Bakanlığı sözcülerinden Boris Padişev, SB ve Amerika'nın Cenevre Konferansında orta menzilli roketler konusundaki çalışmalarını Eylül veya Ekim ayında tamamlayabileceklerini söyledi
10. M Sosyalist ülkeler Cenevre Silahsızlanma Konferansına yeni önerilerde bulundular
11. Basra Körfezindeki gerginlik ve çatışmalar üzerine kısa yorum

GÜNÜN YORUMU:

Yazan:

Eng.

Spiker:

Nec.

Başlığı:

Türkiye'nin-bölgenin-dünyanın güvenliği ile oynanan

Konusu:

manevralar

- Yarışma programını (haz. Ahm./

Y A Z I L A R:

Yazan:

Spiker:

1. NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA TKP ORADADIR programında:

-Sol'un birliğini güçlendirmek için

- İşkenceden geçmiş bir yoldaşın gönderdiği bir mektubu

Çars

10.6.89

Bu yayınıımızda ~~haber~~ "Türkiye ve dünyada olaylar elgular" programımızı ve "Türkiye'nin bölgenin dünyanın güvenliği ile oynayan manevralar" başlıklı günün yerumunu sunacağız. Daha sonra Yarışma ve Nerede bir yeldas varsa TKP eradadır" programlarımızı izleyebilirsiniz.

--

DD, türkiye ve dünyada olaylar elgular programımızı dinlediniz. biraz sonra "Türkiye'nin bölgenin ve dünyanın güvenliği ile oynayan manevralar" baş kll günün yerumunu sunacağız. Daha sonra, Yarışma ve Nerede bir yeldas varsa TKP eradadır" programlarımıza yer vereceğiz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMA VAKFI

Haberler:

"TKP'nin Sesi"

1

10.6.87

10.6.1987

--- Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, Türkiye'de parlamenter demokrasi görünümü ardında amaçlanan otoriter yönetimin sürdürüldüğünü, demokrasiye gerçekten dönüş süreci olmadığını söyledi. Behice Boran aylık Yarın dergisinin sorularına verdiği ^{şunları vurguladı:} yanıtlarda, "Türkiye'de sadece demokrasi güçlerinin rizikoları göze alarak sağladıkları göreceli bir serbestleşme vardır. Bu serbestleşme güvenceli değildir. Baskı mekanizmaları işletilerek ~~ispeti~~ lerek yokedilebilme ~~ve~~ olanağı ve olasılığı her zaman vardır."

Behice Boran demokrasiden sözedebilmek için düşünce, söz, basın ve örgütlenme özgürlüklerine, sendikalar, dernekler ve üniversitelere, işçilere ve gençliğe getirilen kısıtlamaların ve baskıların kaldırılması gerektiğini ~~söyledi~~ belirtti.

--- 12 Eylül yönetiminin kapattığı Türk Dil Kurumu üyeleri tarafından kurulan Dil Derneği'nin faaliyetlerine Ankara Valiliğinde ^{yasaklandı.} ~~izin verilmedi.~~ Valilik Dil Derneği'nin çalışmalarını, faaliyeti yasak dernekler kapsamına girdiği için durdurduğunu açıkladı. Dernek Genel başkanı Profesör Cevat Geray valiliğin gösterdiği gerekçeyle çocukların bile güleceğini, Türkçeyi zenginleştirme ve arılaştırma çabalarının kimsenin tekelinde olamayacağını söyledi. Yasaklama kararı, muhalefet partileri tarafından da tep iyle karşılandı. SHP Genel Başkan ^Yardımcısı Barış Can, DYP Genel ₉ sekreteri Gökberk Ergenekon ve Refah partisi Genel başkan yardımcısı Rıza ₉ Uluçak valiliğin kararını protesto ettiler.

Avukatı Emin Değer

--- Yazar Aziz Nesin'in,

Dava dilekçesinde Cumhurbaşkanı

✓ Evren'e hakaret ettiği iddiasıyla yargılanıyor. Avukat Emin Değer'in 1-3 yıl arasında hapis cezasına çarptırılması isteniyor. Hatırlanacağı üzere Yazar Aziz Nesin, Aydınlar dilekçesi ~~xxxxxx~~ ilgili olarak kendilerine "vatan haini" diyen Kenan Evren hakkında "hakaret davası" açmış, ancak ~~xxxx~~ dosya mahkeme heyetine gönderilmeden savcılık tarafından geri çevrilmişti. Savcılık incelemeyen gerek görmeden geri çevirdiği bu dava başvurusunda Avukat Emin Değer'in Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiğini öne ~~xxxxxx~~ sürerek dava açmıştı.

~~Cumhurbaşkanı'na hakaret iddiasıyla xxxxxxxx mahkeme heyetine gönderilmeden savcılık tarafından geri çevrilmişti. Savcılık incelemeyen gerek görmeden geri çevirdiği bu dava başvurusunda Avukat Emin Değer'in Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiğini öne sürerek dava açmıştı.~~

Avukat Emin Değer ilk duruşmadaki sorgusunda dilekçede yer alan sözlerin hakaret niteliği taşımadığını söyledi. Demokrasilerde devlet başkanlarının eleştirilebileceğini ve aleyhlerine dava açılabileceğini belirten Emin Değer,
✓ ayrıca 1982 Anayasası ile "kutsal devlet" ve "kutsal devlet başkanı" kavra-
na geçildiğini vurgulayarak, "bu dava kutsal devlet ve kutsal devlet başkanını, onun söz ve eylemlerini, eleştiri ve tartışma dışı tutmak, böyle bir tutuma yönelenlere ders vermek amacıyla açıldı " dedi.

---Aylık A-Be-~~Be~~ dergisi yazıişleri müdürü Hasan Ürel hakkında derginin 1 Mayıs sayısındaki bir yazıdan~~xxxxxx~~ halkın sınıf farkı gözetilerek kin ve düşmanlığa basın yoluyla teşvik edildiği iddiasıyla dava açıldı. Derginin ilgili sayısı Mayıs ayı başında toplatılmıştı. Ankara Devlet Güvenlik ~~M~~ Mahkemesinde açılan davada ~~xxxx~~ Hasan Ürel'in 3 yıla kadar hapis cezasına çarptırılması isteniyor. Ankara ~~Devlet~~ DGM S avcı yardımcılarında Ahmet Tercümanoglu'nun ^{namıladığı} ~~iddianamesinde~~ 1 Mayıs'ın resmi tatil ve bayram olmaktan çıkartıldığı, bu nedenle dergideki yazının bir bütün halinde sınıf farkı gözeterek halkı tahrik ettiği öne sürüldü.

--- "Kurulması yasak kapsamına giren dernekler" .../Evet değerli dinleyiciler, son aylarda bu ifadeyle sık sık karşılaşır olduk. Ankara valiliği Nükleer Savaşa Karşı Hekimler Derneği'nin ardından Dil Derneği'ni de "kurulması yasak kapsamına giren dernek" olduğu gerekçesiyle yasakladı. Yasakçılık 12 Eylül rejiminin temelinde var. Siyasilere getirilen yasak, sendikalara getirilen yasak, gençliğe getirilen yasak, ~~xxxxxxx~~ meslek kuruluşlarına, derneklere getirilen yasak ve son olarak dernek kurmaya getirilen yasak... Ankara Valiliği İnsan Hakları Derneği'ni, "insan haklarıyla uğraşmanın devleti ^{ni olduğu} ~~ilgilendirdiğini~~ öne sürerek kapatmak istemişti, ancak tepkiler üzerine oyun tutmadı. Nükleer savaşa Karşı Hekimler Derneği ^{ni ise} ~~de~~ "nükleer savaş ciddi bir konu, ^{herkes bu konuda} ~~özümlene gelen~~ halka bilgi vermeye kalkışamaz" gerekçesiyle yasakladı, ~~da~~ Şimdi de Dil Derneği, kuruluşundan hemen sonra valilikçe "dil

konusu devleti ilgilendirdiği" gerekçesiyle kapatılıyor. Dil Derneği'nin ~~kuruluşu~~ kurucularının yaptığı açıklamada derneğin kuruluş amacı şöyle ifade ediliyordu: " Türk dilinin özleşip gelişmesine ve güçlenmesine katkıda bulunmak, bu konuda uğraş verenlerle dayanışma sağlayarak uygar ve barışçı çabalarla bilimsel, yazınsal, ekinel, sanatsal etkinliklere ağırlık verip, öncülük yapmak, Atatürk'ün başlattığı dil devrimini sürdürmek." Bu amaç valiliğin iddiasına göre "kurulması yasak dernekler kapsamındadır."

Gerçekte her faaliyet devleti ilgilendirir. İlgilendirmesi de ~~gerek~~ ^{demokrasilerde,} ^{konularda} gerekir. Ancak ~~hiçbir demokraside~~ ^{devleti ilgilendiren} ^{konular} ^{ve} ^{insanların} ^{inansları,} ^{örgütleri} ^{faaliyet} ^{daşın} (örgütlenmesi, görüş bildirmesi, amaçları doğrultusunda faaliyet yürütmesi yasaklanamaz. Örgütlenmek, devlete rağmen örgütlenmek demokrasilerde yurttaşların en temel haklarından biridir. ~~Yasaklılık ise~~

~~demokrasinin reddidir~~ Türkiye'de yasakların varlığı, yasakçılığın
 ise egemenliği, demokrasinin olmadığı, otoriter, yasakçı, baskıcı bir
 diktatörlük rejiminin bulunduğu açık kanıtından başka bir şey değil
 dir.

Bu nedenledir ki Dil Derneği'nin yasaklanması kararı kamuoyunda
 geniş çevrelerce tepkiyle karşılandı. Dil Derneği Genel başkanı ~~Profesör~~
 Profesör Cevat Geray valiliğin gerekçesine çocukların bile güleceğini
 belirterek, Türkçeyi zenginleştirme ve arılaştırma ~~çalışmalarının~~
 çalışmalarının kimsenin tekelinde olmadığı söyledi. Profesör Geray,
 Türk Dil Kurumu'nun, Türk diline değil de Osmanlı dili üzerinde çalışma-
 lar yapan ve Türk İslam Sentezi'ni egemen kılmaya çalışan bir devlet ~~di-~~
 dil dairesine dönüştürüldüğünü belirtti öne sürdü. Profesör Cevat Geray,
 dernek kurucularıyla birlikte düzenlediği basın toplantısında valiliğin

verdiği kararın insan haklarına, kişi özgürlüklerine, demokrasiye, yürürlükteki anayasa ve dernekler yasasına aykırı olduğunu belirterek yürütmenin durdurulması için idare mahkemesine başvuracaklarını açıkladı. Geray, Türkiye'deki yasal mercilerin haklarını vermemesi halinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne kadar gidebileceklerini de sözlerine ekledi.

Dil Derneği'nin yasaklanmasına SHP, DYP ve RP'den de tepki geldi. SHP Genel başkan Yardımcısı Barış Çan, bu konudaki sorumluluğun İçişleri Bakanına, dolayısıyla iktidara ait olduğunu belirterek, "bu iktidar örgüt düşmanıdır, elinden gelse bir yolunu bulsa ANAP dışındaki partileri de kapatma yoluna gidecektir" dedi.

DYP Genel Sekreteri Özhak Ergenehan (da Dil Derneği'nin yasaklanmasını eleştirdi

ve "vatandaşların çeşitli konularda çalışmalar yapma ve ~~dernekxxxxxx~~
~~xxxxxxx~~ görüşlerini bildirmek için dernek çatısı altında toplanma
hakları basit gerekçelerle önlenme^{li}dir" dedi. Refah partisi Genel
Başkan yardımcısı Rıza Uluzak ise şöyle konuştu: "Dil Derneği'nin çalış-
malarının durdurulması yanlış ve haksız bir karardır. Dernekler yosasın-
da kimlerin dernek kuramayacağı ve kurulması yasak olan dernekler
sıralanmıştır. Bu hükümler her kişiye göre farklı şekilde yorumlanamaz."

TÜRKİYE SOSYAL TAPİH ARASTIRMA VAKFI

--- Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin başkenti Pyong Yang'da "Bağılantısız Ülkeler arasında işbirliği" konulu konferans düzenlendi. Yaklaşık 100'e yakın bağılantısız ülke ~~temsilcilerinin~~ ve uluslararası örgütler ^{gibi} ~~temsilcilerinin~~ katıldığı toplantıda bağılantısız ülkelerin kendi aralarındaki işbirliğinin geliştirilmesi ve ~~adil~~ Uluslararası yeni Ekonomik Düzen üzerinde dırulacak.

Toplantığı açış konuşmasında, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanı Kim İl Sung, dünyada barışın güvenlik altına alınmasının önemine değinerek, ~~ancak barış ve güvenlik koşullarında~~ gelişmekte olan ülkelerin ekonomilerinde düzelmenin ve Yeni Ekonomik Düzenin gerçekleşmesinin ancak barış ve güvenlik koşullarında gerçekleşebileceğini söyledi.

Hindistan, Yugoslavya, Zimbabve , Cezayir ve öteki ülkelerin dışişleri bakanları da konuşmalarında, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik sorunlarının ve dış borçlar sorununun çözümü konusunda adil bir uluslararası yeni ekonomik düzenin kurulmasının önemini vurguladılar.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- İtalya'nın Venedik kentinde "7'ler zirvesi" sürerken, 7 büyük kapitalist ülke liderleri,,doğu-batı ilişkilerinin geliştirilmesinden yana oldukl arını açıkladılar, ancak açıklamada Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerin ~~getirdi~~ herhangi bir yeni önerilerine/yanıt verilmiyor.

Bu arada ~~ixir~~ 7'ler zirvesinde Fransa, Japonya ve Kanada'nın, ^{Akıllıca} Amerika'nın Basra Körfezi'nde soğukkanlı bir tutum almasını istedikleri öğrenildi.

--- Amerikan Senatörü Edvard Kenedi, Koongre'de yaptığı konuşmada Amerikan yönetiminin Basra Körfezi'ndeki tutumunun, Körfez savaşını önlemeye değil, ~~ki~~ tersine alevlendirmiy~~ki~~ yönelik olduğunu söyledi. Senatör Con Şafe de, ~~Amerikanın Birliği'nde~~ basra Körfezi'nde çatışmanın genişlemesinin önlenmesi artırılması ~~önlenecek~~ ve barışın en kısa zamanda tesisi olanaklarının ~~güçlendirilmesi~~ için/Amerika'nın Sovyetler Birliği ile işbirliği yapması gerektiğini açıkladı.

--- Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi, "ekonominin yönetiminin köklü olarak yeniden düzenlenmesi" üzerine Moskova'da iki günlük bir konferans düzenledi.

Konferansa Sovyet lideri Gorbağov ve polit büro x üyeleri yanı-
bakanlar,
sıra,/çeşitli sanayi işletmelerinin temsilcileri ve bilim adamları
katılıyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Sovyetler Birliği Dışışleri Bakanlığı sözcülerinden Boris Padısev, Sovyetler Birliği ve Amerika'nın Cenevre Konferansında orta menzilli roketler ~~konusundaxçalış~~ konusundaki çalışmalarını Eylül veya Ekim ayında tamamlayabilececeklerini söyledi.

Sovyetler Birliği Dışışleri Bakanlığı sözcüsü, ayrıca, Cenevre görüşmelerinin değerdendirilmesi ve bazı noktaların açıklığla kavuşturulması için her iki ülke dışışleri bakanlarının yakın zamanda görüşmelerinin gerekebileceğini söyledi.

Boris Padısev, Sovyet ve Amerikan Dışışleri bakanlarının görüşmesinden olumlu bir sonuç alınması durumunda, bu yıl içinde, iki ülke liderlerinin bir zirve toplantısı yapmalarının mümkün olabileceğini açıkladı.

--- Sosyalist ÷lkeler n÷kleer silah denemelerinin durdurulması konusunda yeni öneriler yaptılar. Açıklamayı, sosyalist ÷lkeler adına Cenevre silahsızlanma görüşmelerinde Sovyetler Birliği Dışışleri ~~Bakan~~ Bakan Yardımcısı Vladimir Petrovski yaptı.

Yeni önerileri içeren, Cenevre Silahsızlanma Konferansı'na sunulan belgede, bu konuda bir anlaşmaya varılması halinde, anlaşmaya uyulup uyulmadığının sıkı bir şekilde kontrol edilmesi gerektiği ~~beli~~ belirtildi. Belgede ayrıca, n÷kleer denemelerin ~~durdurulup durdurul~~ yapılip yapılmadığını kontrol etmek amacıyla "uluslararası denetim kurulu" ~~kurul~~ kurulması önerildi.

X
*** DD, Basra Körfezi'ndeki gerginlik, çatışmalar 1981 yılından bu yana sürüyor. 1981 yılı Mayıs ayında Panama bandıralı bir tankerin batırılmasıyla başlayan çatışmalar bugüne kadar artarak sürüyor. O yıldan bu yana İran ve Irak askeri birlikleri körfezdeki tankerlere, öteki gemilere saldırılarını sürdürüyorlar.

1981 ile 1983 yılları arasında saldırıya uğrayan gemi sayısı 45 iken, bu sayı giderek arttı ve yalnızca 1986 yılında 105'e çıktı.

Bu arada çeşitli ülkelerin gemileri yanısıra ^{Amerikan ve} Sovyet gemileri de saldırıya uğradı. ~~Mayıs~~ ^{Mayıs} ayı içinde bir sovyet gemisine İran savaş gemisi ^{yolaştı.} saldırdı ve hasara uğrattı. Bir sovyet gemisi de körfezdeki bir mayına ~~çarpması~~ ^{çarptı} ancak şans eseri can kaybı olmadı. Amerikan Savunma Bakanlığı'nın bir haberine göre de, geçtiğimiz

2a,
 haftalarda Irak uçakları bir Amerikan savaş gemisine saldırdılar.
 Fox saldırısı sonucu 37 Amerikalı öldü.

Birbirleriyle anlamsız bir savaş halinde bulunan İran ve Irak'ın
 KKK Körfez'deki tutumlarından, Sovyetler Birliği de içinde olmak üzere
 65v çok ülke zarar görüyor. Ama hemen tüm ülkeler bölgedeki sorunun ba-
 rışçı bir şekilde çözülmesini isterlerken, bu yolda çaba harcarlarken
 Amerika bu durumdan yararlanmaya elinden geldiğince çalışıyor
 bölgedeki kontrolünü bölgeyi kontrol altına almak için buradaki
 askersel varlığını sürekli artırıyor. Ve bunu yaparken de,
 Körfezde gemi taşımacılığının güvenliğini sağlamak maskesi ardına
 gizlenmeye çalışıyor.

Mayıs ayı başlarında bölgeye giden Amerika'nın Orta Doğu sorumlu
 su Riçard Mörfi, Körfez'de gemiciliğin serbestçe yapılabilmesiyle

yakından ilgilendiklerini, bunun için burada Amerikan askers~~in~~ⁱⁿ güçle-
rini artıracaklarını açıkladı. Körfezde zaten Kiti Hawk adlı uçak
gemisi eşliğinde 18 savaş gemisinden oluşan bir Amerikan filosu var-
ken, /kısa bir süre önce yine bir uçak gemisi eşliğinde bir filo, ^{Amerika} ~~daha~~
ayrıca üç savaş gemisi ⁿⁱ daha bölgeye ~~gönderildix~~ gönderdi.

İngiliz Royter Ajansının haberine göre Amerika Basra Körfezi (ne
kıyısı olan kimi ülkelerle görüşmeler yapıyor ve uçakların^a ~~ın~~ bu ülke-
lerde üslenme olanağının sağlanmasını istiyor.

Daha önceden de bilindiği gibi Amerika, bölgedeki ülkelerin
gemilerinin Amerikan bayrağı taşımalarını önermiş, onları böylece
saldırılardan sakınabileceklerine ^{ikna etmeye} ~~inandırmağa~~ çalışmıştı.

Birçok ülke bölgedeki durumdan zarar görürken, sadece Amerika'nı

Körfez'e savaş gemileri göndermesi, buradaki askeri güçlerini artırması, ^{ne de olsa} ~~kuşkusuz~~ Amerika'yı ~~zor durumda~~ ^{Mr. Brundage} zor durumda bırakıyor. Bu tutumunda yalnız kalmak istemeyen Amerika NATO üyesi öteki ülkeleri de kendi harekatına katma çabaları içine girdi. Ancak Amerika ~~beklediğini~~ umduğunu bulamadı. Federal Almanya Hükümeti, Basra Körfezi'ne askeri güç göndermenin sorunları çözmeyeceğini, tersine gerginlikleri daha da artıracığını, ayrıca bunun NATO'nun faaliyet alanı dışında kaldığını belirterek, ~~bölgeye müdahale~~ Amerika'nın isteğini reddetti.

İtalya Dışişleri Bakanı da, Amerika'nın bölgedeki tutumunu onaylamadığını açıkladı. İtalya, İspanya ve Japonya hükümetleri de benzeri tutum aldılar ve Amerika'nın müdahaleye katılma isteklerine karşı çıktılar. Japonya Başbakanı Nakasone, Körfez'de güvenliğin sağlanması

için olanaklı tüm ~~di~~ diplomatik çabaların gösterilmesinden yana olduğunu, ama askeri müdahalelere karşı olduğunu açıkladı.

Körfez Konseyi üyesi ülkeler, geçtiğimiz günlerde yaptıkları toplantıda, bölgenin bir çatışma bölgesi olmaktan çıkarılması gerektiğini savunurlarken, Amerikan yönetiminin tutumu, Amerikan Kongresinde de ağır eleştirilere uğruyor. Bugünkü yayınıımızda biraz önce dinlediğiniz gibi Amerikan Senatörü Edvard Kenedi Kongrede yaptığı konuşmada Amerikan yönetiminin tutumunu onaylamadığını, bu tutumun çatışmayı daha da alevlendirmeye yönelik olduğunu söyledi.

Tüm bunların gösterdiği gibi, Reagan yönetimi dışında, ~~tüm~~ dünyada kamuoyu, hükümetler Körfez'deki gerginliğin, çatışmalarının görüşmelerle, barışçı yollarla giderilmesini istiyorlar. Ve Reagan yönetimi, ülkesinde bile çatışma yanlısı politikasıyla yalnız kalıyor.

Merhaba/ dd, geçtiğimiz üçüncü yarışma döneminin
sonunda yaptığımız değerlendirmede, "yağın mücadelelerini, politik
gelişmeleri, ele alan daha tam ve nitelikli haber, yazı ve makaleler,
çalışmalarınıza ve deneyimlerimize ilişkin daha doyurucu, daha
kapsamlı yazılar gönderelim" demiştik.

Böylesine nitelikli, tam haber ve yazıların yazılmasının
dikkat edilmesi gereken unsurları bilmekten geçe-
yolu bir haberde bulunmak için gerekli olanları bilmek

O nedenle biz bu programımızda öncelikle haber nasıl yazılır? Bir
haberde hangi unsurlara dikkat etmek gerekir? konularına yer vermek
istiyoruz.

Elbette biz dinleyicilerimizden, dostlarımızdan, gönüllü muhabi-
lerimizden profesyonelce yazılmış ve hemen kullanılmaya hazır
haber göndermelerini beklemiyoruz. Biz sadece, bize haber gönderen

dostlarımızın "Haberî haber yapan" 6 temel unsura dikkat etmelerini istiyoruz. Bunun dışında haberin nasıl başlayıp, nasıl bittiği, ~~xx~~ gramatik olarak düzgün cümlelerle yazılıp yazılmadığı, el yazısıyla mı yoksa daktiloyle mi yazıldığı biçim için önem taşıyor.

Radyomuza ve merkez organlarımıza haber yazarken dikkat edilmesini istediğimiz 6 temel unsur vardır. Bu 6 temel unsur nelerdir?

Herhangi bir olayı ele aldığımızda ve parçalarına ayırdığımızda o olayın 6 unsurdan oluştuğunu görürüz.

Her olayı yapan "Kişi" ya da "kişiler" vardır. Bu kişi veya kişilerin yaptıkları "bir şey" vardır. Bunu yapmalarının bir "nedeni" vardır. Bunların yaptıkları "zaman" vardır. Yaptıkları "yer" vardır. Ve son olarak "nasıl" yaptıkları vardır.

Şu halde, her olayın haberinde şu 6 sorunun yanıtı olmalıdır:
1-Kim yaptı? 2-Ne yaptı? 3-Niçin yaptı? 4-Ne zaman yaptı? 5-Nerede yaptı? 6-Nasıl yaptı? (Bir daha tekrarlayalım)

Eğer yazılan haberde bu 6 sorunun yanıtı varsa, haber esas olarak yazılmış demektir. O nedenle haberlerimizde bunlara dikkat etmemiz gerekir.

Dostlarımızın birçoğu mektuplarında, haber verdikleri olayın "ne zaman" olduğunu yazmayı çoğu kez unutuyorlar. Ya da "Geçen hafta" "Geçen gün", "geçtiğimiz günlerde" deyip geçiyorlar. Oysa dostlarımızın haberi yazmalarından, bize ulaşmasına, yayınlarımızda değerlendirilmesine kadar belli bir zaman geçiyor. Böylece "Geçtiğimiz hafta" vb" sözlerin hiç bir anlamı kalmıyor.

Elbette yazdığımız haberde biraz önce söylediğimiz 6 sorunun yanıtı varsa bu haliyle haberde bir eksiklik yoktur. Ancak bir haber her zaman ~~ix~~ yalnızca bu 6 sorunun yanıtından ibaret değildir. Örneğin ele aldığımız haber günlük basında veya yerel basında da çıkmışsa o zaman haberimizin sonuna "Bu haber şu gazetede şu haliyle çıktı" şeklinde bir cümleyle belirtmeniz daha yararlı olacaktır. Elbette bu cümlenin biraz önce sıraladığımız 6 soruyla hiç bir ilgisi yoktur. Ama habere zenginlik ^{av} katıyor, dinleyiciyi ve okuru haberin ^{olayları} kaynakları konusunda bilgilendiriyor. Haberle ilgili basında çıkan kupürler kesilip haberle birlikte de gönderilebilir. Haber yazarken bu türden ayrıntılara da bilebildiğiniz kadar yer vermeniz haberinizi daha ~~çok~~ zenginleştirecek, haberiniz daha ~~çok~~ doyurucu olacaktır.

Son olarak haber yazma konusunda birkaç pratik öneri de bulunmak istiyoruz değerli dinleyiciler.

1-Göndereceğiniz haberi yazmaya başlamadan önce, bir kağıdın üzerine ayrı ayrı "Kim?", "Ne zaman?", "Nerede?", "Niçin?", "Ne?" ve "Nasıl?" sorularını yazın. (Bir daha tekrarlıyoruz)----
Ve karşılıklarına yanıtlarını kısaca not edin.

2-Haberi yazarken bu notlarınıza bakın ve oradaki bütün bilgileri haberin içinde yitirmemesine dikkat edin.

3-Haberi yazdıktan sonra zarfa koymadan önce bir kez daha okuyun ve eksik bir yön bırakmadığınızdan emin olun.

~~Son olarak~~ Elbette, mektuplarınızda kendi kimliğinizi açıkla-
vuracak türden bilgilere yer vermeyin ve hem güvenlik açısından,
hemde haberinizin değerinin yıpranmaması için elde tutmadan hemen
postaya verin

10.6.87

NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA TKP ORADADIR

Bu programımızda önce "Selun birliğini fışlendirmek için" başlıklı bir yazı sunacağız. Ardından İskenceden geçmiş bir yoldaşın gönderdiği bir mektuba yer vereceğiz.

m üzik: A-58

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Değerli dehtlar, şimdi de, ^{istenceden geçmiş} ~~bu yoldaşın~~ bir yoldaşın ~~günadır~~ ¹²⁹¹ gönderildiği, "Parti görevi direnmek" başlıklı mektubu sunuyoruz: -Diktatörlüğün, politik pelisin TKP'ye yönelik saldırıları gündemden inmiyor.Yeni yeni operasyonlara hedef eluyoruz.Sıkıyönetim mahkemele-
rinde, DGM'lerde ~~da~~ TKP davaları devam ediyor, yenileri açılıyor. Elbette politik polis, TKP'ye saldırılarında eski başarılarını sağlayamıyor. Bunu söylerken, ~~da~~ polis faaliyetini küçümsediğim zannedilmesin.Aksine partimiz güçlendikçe, bunu daha fazla dikkate alıyoruz, almalıyız.

Partiyle bağların kesik olduğu koşullarda parti örgütlerimizin yaşadığı sorunlar geride kaldı.Bu dönemden partimizi daha da güçlendirmek için zengin deneyimler ve sonuçlar çıkardık.

~~Bu günün~~ Bu dersler bugün için de yararlı eluyor.Örneğin, partiye, partili yoldaşlara yönelik aslı astarı olmayan söylentilerin çıkarılması ve yaygınlaştırılmasını, partiye yönelik bir saldırının ilk işaretleri, ip uçları ~~olarak~~ olarak görmeyi, o günlerden öğrendik. ~~Bu kadar~~ kadar ~~yaşadığını~~ yaşadığını, ben başından geçenlerle ~~xxsen~~ Sen dönemlerde başından geçenler, bunun ne kadar doğru olduğunu bir kez daha bana gösterdi.

Partiyle ilişkilerim düzenli olarak sürüyordu.~~Bu kadar~~ Çalışmalarımız düzenli olarak sürerken, benimle hiç ilişkisi olmayan bir insandan, sağda solda "benim partiden atıldığımı ilişkin söylentilerin" dolasmakta olduğunu duydum.Bu durumda aklıma ilk gelen güvenliğimin tehlikede olduğuydu.Benim güvenliğimin tehdit edilmesi, parti örgütünün güvenliğinin tehdit altında olması demekti.~~Bu kadar~~ ~~izleme~~ ~~altında~~ ~~olduğumu~~ farkettim. Gelişen olaylar da bunu doğruladı.

Önce izleme altında olduğumu ^{zu} farkettim.Hemen belirtiyim. Bu konuda çok fazla geç kalmadık, ~~xxxxxxx~~ ama daha fazla uyanık ¹⁰ davranabildik ~~da~~.

Öncelikle örgütün güvenliğini ele aldık. Toplantıları ~~iptal~~ ~~ettik~~ yeni bir karara kadar iptal ettik. Görüşmelerin zaman aralığını yenden düzenledik.~~xxxxxx~~ Tehdit altındaki yoldaşların hemen bulunabilecekleri adreslerde kalmamaları, ⁿⁱ evlerini ^{her bakımdan} temiz tutmaları ⁿⁱ kararlaştırdık.Bu önlemler yeterli miydi ? Gelecek günlerde bunu öğrenecektik.Eksiklerimizi ve hatalarımıza tek tek çarpmamız çok gecikmedi.

politik polis
faaliyetleri
yaşadığını
aktivite
aslında

Evimde herhangi bir döküman ya da parti belgesi yoktu. ~~Kitap~~ Ama kitapları kaldırmamıştım. Kitapları da kaldırırsam iyi olur diye eve gittim... Olan da o sırada oldu. ~~Her türlü önlemi almak yetmiyor, tek birinde ~~rahatsızlık~~ gevşeme, tüm öteki önlemleri anlamsız kılıyor.~~ Elbette benim adımla polise söyleyenin gözaltında olduğunu bilseydim eve de gitmezdim. Ya da çevreyi iyice inceleseydim, ^{belki de} polislin evi gözaltında tuttuğunu farkedebilirdim. Ama bunların hepsini önceden düşünmek gerekiyor. Her türlü önlemi alabiliriz, ama bir tekinde gevşeme, hata, tüm öteki önlemleri anlamsız kılıyor. Güvenlik bir bütündür. Her bir karara, zamanında ve kurala ^{İşte ben bunu yapmamıştım.} titizlikle uymak gerekiyor. ~~Nasıl olsa ~~belki bir şey olmaz~~ ~~diyeceğim~~ ~~atmak~~ ~~istiyordum~~~~

Gittiğim gün, evim basıldı. "Kimliğini ver", kimliğimi alıp inceladiler. Evde ^{yapılan} arama tarama ^{dan} yaptıktan sonra, kitaplarla birlikte yola çıktık. ~~Eksiklerim, hatalarım ve ihmalkarlığım beni birinci şubeye doğru götürüyordu. İzlemenin farkındaydık yine de kimi çalışmalarımıza devam etmek ^{İşler neden?} ~~zorunda kaldık. Tüm ilişkileri de durmak gerekiyordu, ama yatay ilişkilerle örgütümüz rahatsız ediliyordu. Güven-sizlik tohumu ekilmek isteniyordu. Bu durumda istesek de istemesek de polislin faaliyetine yeterince dikkat veremediştik.~~~~

Herşeye rağmen partiye olan bağlılığım ve inancım, ikiircimsiz ~~Direneceğin, direneceğiz.. voldaşlarıma, kendime verilmiş sözüm var. güvenimle birinci şubeden içeri girdim. Yaşadığımız kaos içinde, güven, bağlılık ve inancın ne ahlama geldiğini, belki de başka hiçbir zaman hiçbir yerde olmayacağı kadar ~~anladım~~ ~~xxx~~ anladım, öğrendim.~~

--Mektupta
~~xxx~~

Gözlerim bağlandı. İçeri girdik Şandalye ye oturtttular. Önce beni çok önceden tanıdıkları havası vermek için, görmeyeli zayıflamışsın gibi sözler ettiler. Yanıldıklarını söyledim. Bezuldular. ~~Beni yakından tanıyorduk, biliyorduk ~~xx~~ tanıdıkları, eskiden beri tanıyanlarımın imajı ^{İhtiyar, ~~ve~~ yakaracak} tutmadı.~~

-Sigara ister misin?

-Hayır.

-Çay ?

-Hayır.

-Polisin sigarası çayı içilmez değil mi ?

-Canım istemiyor

-Aslında sana teşekkür etmeliyiz. Sayende ilişkilerininin hepsini öğrendik. Seni daha sonra alacaktık ama, seni öldüreceklerdi onun için daha önce aldık.

Zarflar başladı diye geçirdim aklımdan ve yanıt verdim: Benim çevrem bellidir. Bilinmeyecek, ya da saklanacak hiçbir ilişkim yok.

-Ulan bilmem ne çocuğu bize hikaye okuma. Sen filanca'yı tanı mıyormusun ?

-Elbette ben adını verdikleri kişiyi tanıyorum. ^{ayrı nedense} ~~xaxax~~ ve niçin siyasi şubede olduğunu da anlıyorum. Ama onun benim adım dışında, örgüt hakkında verebilecek tek bilgisi de yok, ~~xaxax~~ o açıdan rahatlıkla yanıtlıyorum: ~~Deniz~~ ^{Deniz} dediğiniz ismi tanımıyorum.

-Demek direniyorsun. Deniz yoldaş gibi kahraman olmak istiyorsun?

-Bu adı duymak beni daha dirençli kılıyor ve yanıtlıyorum: Neden kahraman olayım? Ne istediğinizi bile bilmiyorum.

-Küfürler patlıyor. ^{Seyun} ulan bilmem ne çocuğu. Bak şimdi nasıl konuşacaksın..

Seyunduktan sonra gülmüyoruz, bir kapı açılıyor. Ellerimi arkadan bağlıyorlar. Askı. Askıya çekiyoerlar. Altımdan sandalyeyi çekince acıyla debeleniyorum. Bu yüzden daha fazla acı çekiyoerum. Sonunda böylece kendimi ~~iyice~~ bırakıyoerum .

Birden karşımda bu kez babacan, şefkatli bir ses serguya giriyor.

-Değer mi be oğlum bunca acıya değer mi ? Anlat ~~kızın~~ şunu bitsin bu ~~xaxax~~ acı. Bak biz de üzülüyoeruz.

-Daha sonra küfürbaz elanı söze giriyor. Yaptıklarının hesabını vereceksin. ^Burnundan fitil fitil getireceğiz. Hadi gel beraber ~~entmarş~~ söyleyelim. Moralin düzelir.

Başlıyor söylemeye, aşağılık herif moralimi bozmaya çalışıyor diye düşünürken birden karnıma yumruklar inmeye başlıyor. Arkadan babacan ses duyulmaya devam ediyor? Değer mi be oğlum, konuş..

Bu arada kollarımın acısının aniden diniyor, hiçbir şey duymuyorum. Polislin sesini zar zar ^{giryorum} ~~duyuyorum~~. "Merardı merardı, askıdan indirin."

Telaşla beni askıdan indiriyorlar. Kollarımı ağşıya bırakıyorum. Bu ~~ama~~ askıdan da fazla acı veriyor. ^(u) Terar edaya alıyorlar. Serguya aynı serulara yeniden ^{girisiyorlar} ~~basıyorlar~~. Palaka başlıyor. ~~Amk Xvanit~~

Beğazıma basıyorlar. Bir yandan da tabanıma darbeler inip duruyor.

Arada bir de makat kontrolü yapıyorlar. ~~Aşağı~~ Aşağılamak, çökertmek, insanlıktan uzaklaştırmak için her yolu deniyorlar. Gün biterken

Dokter geliyor. Muayene ediyor. Kendi ~~aralarında~~ aralarında kenuşuyorlar.

Sonra yine işkenceye devam. Akşam olduğunda hücreye atılıyor. "Ekmek su tuvalet, ^(yuk) yek. Parti adını söyleyene kadar ["] diyorlar.

Ertesi gün, aynı süreç tekrarlanıyor. Ben işkence altında çarpındık. "Öleceksin öleceksin" diye tehdite devam ediyorlar.

Bu ^(bir) ~~bir~~ ruykusuz geçen ^(bir) hafta boyunca sürdü. Ama istediklerini alamadılar. Sonunda tekrar dokter geldi. ~~Yara~~ Pansuman yaptı.

Bir buçuk metre kareyi ancak geçen bir hücreye attılar. Yan hücrelerdeki ~~kızarkadınlar~~ kalanlar, eğer önemli bir şey olmazsa sergu-

nun ~~bitmiş~~ bitmiş olduğunu söylediler. Geçmiş olsun dileğinde bulundular. Bu hücrede ifade için ⁽²⁹⁾ gün bekletildim. Yaralarımın geçmesini bekliyorlardı. Nihayet ~~sıkıyona~~ mahkemeye gönderildim.

Önce adli tıbbı gittik. Doktor 5 metre uzaktan bakarak hiçbir darp izi yoktur diye rapor verdi. Daha sonra sergu hakimliği tarafından tahliye edildim,....

TAK 'nin Sesi'

B.R

12.6.1987

Cuma

Engin, 10.6.1987 *Şarpanba*

TÜRKİYE'NİN-BÖLGENİN-DÜNYANIN GÜVENLİĞİ İLE
OYNAYAN MANEVRALAR

D.D., Türkiye'de ~~yakını~~ şimdiye kadar yapılmış olan NATO manevralarının en büyük çaplısı, Şafak Ekspresi manevraları sürüyor. 8 Haziran'da başlayan ve 30 Hazirana kadar sürecek olan bu manevralara Türk askeri birliklerinin yanı sıra, ABDli, Belçikalı, Federal Alman, İtalyan, Lüksemburglu birlikler de katılıyor. NATO çevik kuvvetleri, 5 bin asker, 1 500 zırhlı araç, F-16 savaş uçakları ile Türk-Sovyet sınırında sözümona "muhtemel bir düşman müdahalesini önleme"nin provasını yapıyorlar. Havadan ve deniz yoluyla askeri malzeme nakli nasıl gerçekleştirilecek? Sözümona bu deneniyor. Söz konusu olan bu manevralar, yurtseverleri, Türkiye'nin güvenliğini ve bölge barışının korunmasını isteyenleri ^{be}derin ^{den}derin

hazırlanıyor.

~~düşündürüyor~~ Evet, onlar, Türk-Sovyet sınırındaki bu serüven prova-
ların~~ın~~ karşısında, yeteri kadar ses çıkmamasından da endişe duyuyor-
lar. Çünkü söz konusu olan manevraların amaçları ^{na} ~~kanaksı~~ ve kapsamına
göz kapamak, "Türkiye zaten NATO üyesi, bu nedenle Türkiye toprakların-
da NATO manevraları yapılmasında şaşıracak ne var" vurdumduymazlığıyla
olup bitenlere seyirci kalmak ~~ülkemiz için büyük bir tehlike~~
~~tehlike~~ ~~Türkiye için büyük bir tehlike~~ ~~ülkemiz için büyük bir tehlike~~
yalnız ve yalnızca ülkemin dışmanlarının işine yaramaktadır.

~~Şafak Ekspresi NATO manevralarının ~~büyük bir tehlike~~ Türk~~

Türk-Sovyet sınırındaki Şafak Ekspresi NATO manevraların~~ın~~
ne anlama geliyor? Niçin yurtseverler, barış güçleri bu manevralar
karşısında büyük bir endişe duyuyorlar?

Çünkü, D.D., bu ve benzeri manevralar, ~~Varşova~~ Varşova
Antlaşması ile NATO'nun

lanla

Çünkü D.D., bu manevrayla ve benzerleriyle Türkiye toprak-
ları artan ölçüde Varşova Paktı ile NATO'nun karşı karşıya gelebile-
cekleri bir alana, bir doğrudan çatışma alanına dönüşmektedir.

Bu tür manevralar, yalnız Türkiye'nin değil, dünyanın sonu demek olacak
bir savaş ihtimalini, Türkiye topraklarına ithal etmekte^{edir}.

Sonra, D.D., bu tür manevralar, dünya çapındaki askeri-stra-
tejik dengeyi bozucu bir nitelik taşımaktadır. Uzun yıllardan beri
Türk-Sovyet sınırındaki asker ve silah miktarlarındaki denge Türkiye-
nin de, Sovyetler Birliği'nin de, bölge ülkelerinin de güvenliğini
sarsıcı ^{hiç} bir nitelik taşımıyordu. Eğer Şafak Ekspresi gibi NATO
çevik kuvvetlerinin katıldığı, Amerikan indirme birliklerinin
yer aldığı manevralar artarsa, ^{Türk-Sovyet sınırına} bu bölgeye ~~x~~ askeri araçların sevki
hızlanır ve ^{yenisi} silah depoları ^{kumuluşa, ağırlar ki} daha da genişlerse, buradaki denge,
ağırlar ki, bozulacaktır. Türkiye'nin bunda hiçbir çıkarı yoktur.

İşin bir başka yanı ise, D.D., ABD yönetiminin NATO'nun etkinlik alanını genişletmek ve NATO'nun alan dışı operasyonları için Türkiye'yi bir sığrama tahtası olarak kullanma niyetleriyle bağlıdır. Reagan yönetiminin NATO üyelerine Basra Körfezi'ne birlikte askeri yığınak yapmak üzere baskılarını artırdığı bir ortamda gerçekleşen Şafak Ekspresi manevralarında, İran-Irak savaşı bahane edilerek bölgeye müdahale etmenin deneneceğini ~~ve~~ gazeteler yazıyor. Bu durumda, Evrenlerin, Özallerin şimdiye kadar yurtseverleri, ~~yakıştırır~~, kamuoyunu yatıştırmak için sarfettikleri ^{sık sık kullandıkları} ~~bu söz~~, "NATO'ya yükümlülükleri dışında hiçbir yükümlülük üstlenmiyoruz" cümlesi, tümüyle anlamını yitiriyor. ~~Şafak Ekspresi NATO manevralarının~~ ~~İşte, yurtseverleri, barış güçlerini endişelendiren yanları~~ ~~bunlardır. Bu manevralarla Türkiye, bir yandan~~

İşte, ^{D.D.} Türk-Sovyet sınırındaki Şafak Ekspresi adlı NATO manevralarının yurtseverleri, barış güçlerini endişelendiren yanları bunlardır. Üstelik de, Türkiye, topraklarında bu tür manevralara izin verdikçe, ulusal güvenliğini garanti altına almada doğan bir fırsatı da kaçırmaktadır. Bildiğiniz gibi, D.D., bu fırsat, Mayıs sonlarında yapılan Varşova Paktı zirvesinden sonra NATO üyelerine yapılan somut önerilerle doğmuştur. ^{belirli bir zifteden sonra} ~~Bunun Varşova Paktı, aynı zamanda, bu zirve-~~ ^{misler} ~~den sonra askeri doktrinini de açıkladığı.~~ Komşumuz Sovyetler Birliği ve Bulgaristan da içinde olmak üzere, Varşova Paktı üyeleri kendilerine silahlı bir saldırı olmadıkça, herhangi bir devlete ya da devletler topluluğuna saldırmayacaklarını ilan ettiler. Hiçbir zaman nükleer ya da konvansiyonel bir savaş başlatmayacaklarını duyurdular. Hiçbir ülkeden toprak talepleri bulunmadığını bildirdiler. Hiçbir

devleti ya da halkı düşman olarak görmediklerini, istisnasız dünyanın bütün devletleriyle barış içinde yanyana yaşama ve karşılıklı güvenlik temelinde ilişkiler geliştirmeye hazır olduklarına açıkladılar.

İşte, kaçırılmakta olan fırsat budur. Böylesi bir fırsat karşımıza çıkmışken, Türkiye topraklarına tas Amerika'nın bihmem hangi üssünden, Lüksemburglardan, Federal Almanyalardan, Belçikalardan İngilterelerden, İtalyalardan asker ^{ve} silah aktartıp Sovyet sınırında Ortadoğu'ya yönelik manevralar yaptırtmak akıl alacak şey değildir. ve genel kurmay başkanlığını Türkiye Komünist Partisi, hükümeti, Türkiye'nin, bölgenin ve dünyanın güvenliği ile oynayan bu tür manevralara hiçbir şekilde Hükümetin ve genel kurmayın ülkeyi izin vermemeye çağırıyor. ~~ülkeyi hiçbir şekilde atacağına hakki yoktur!~~ bu şekilde atacağına hakki yoktur! ~~hiçbir kimsenin hakkı~~